УКАЗ

попечитељству финансије.

По причини тој, што се, по извјестију попечитељства финансије, учињеном Совјету под 28. пр, м. П № 2010, с досадашњим правителственим приходима немогу више трошкови, који се на постојеће земаљске потребе чане, подмиривати, и по собственом увиђењу из текући дела, касателно истинити многостручни по очевидним потребама чињени, а не редко умножавајући се правителствени трошкова, Совјет је по сили устава §. 12. В. рјешио, и ја сам одобрио, да се данак, који се је од 1839. год. досад у 5 талира с главе на главу годишње состојао, од Митрова дне тек. год. на 6 талира повиси, као што је и пре био.

Рјешеније сво попечителству финанције сообшчавајући, препоручујемо му, да указ овај у дјејство преведе и обнародује.

В № 1635,
9. Декемврија 1841.
у Бјеограду.

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ с. р.
(*М. П.*) КЊАЗ СРПСКИ.

Представник књажески и попечител иностраних дјела, генерал-мајор и кавалер.
Ђорђе Протић с. р.

(Уз овај указ издана је и следујућа)

ПРОКЛАМАЦИЈА

Љубезни народе Србски!

Какогод што је дужност правитељства непрестано старати се о ползи народа свога, о напредку његовом, и о безбједности обштој и свакога понаособ, тако је исто и народа дужност, да он своме у благим намерама његовим у помоћ притиче, и њега у томе подпомаже. Взајмност је ова свуда па и код нас необходимо нуждна, и без ове не само што се никакога цјел правителства постићи не може, него и оно што је већ постигнуто и докучено изгубити и упропастити би се морало. Ово је љубезни народе Србски! такова јасна и неоспорима истина, да никакови доказателства не потребује, и зато нека ти је свагда то на уму, да помоћ она коју правителство од тебе иште, иште је за тебе самог, за твоју безбједност, славу и узвишење.

Уставом, који су премилостиви цареви: господствујући и покровителствујући, народу Србском даровали, одређена су толика надлежателства, званија, чиновници и служитељи; све то за безбједност цјелога народа вобште и свакога Србина по наособ. По смислу истог устава завело је правителство гарнизоно војинство, које је за обдржаније мира и поредка необходимо нуждно. Заведени су по границама карантини и састанци и ови су са нуждним числом кордона снабдевени, једно за чување да се кужне и друге заразителне болести у Отечество наше не увуку, а друго да нам зли и рђави са стране људи какову штету не учине. К томе, у отечеству нашем заведене су веће школе и за веће науке: у овима приуготовлавају се младићи једни за чинове свјашченическе, а други за остала правителствена званија. Из ови школа имамо ми већ и свјашченика и други за правителствену службу чиновника: једни су од младића наши, који су у отечеству нашем донекле науке слушали, послати у Беч, други у Шемниц у Аустрију, трећи у Париз, у Француску, а једни ће скоро и у Петербург у Русију послати се, да тамо остале науке о трошку правитељственом изуче, а многи и из они, који су овди у отечеству нашем, уче се такође о трошку правитељственом.

Поред свију ови с не малим трошком скопчани обшчи потреба, правитељство се је нуждавало и нуждава се са потребним му зданијама: од ови је врло мало число поградило, а друга топрв градити намерава. Сада оно гради и велику на Морави ћуприју, која ће га знатну суму трошка стати, а мора обратити поглед свој и на главни од Београда к Цариграду водећи друм и на остале по Србији путове; јер су ови за удобност трговине одвећ нуждни, а опште је познато, да је свака земља без трговине мртва.

Кад се дакле у расмотрење узму расходи правитељствене касе, као:

1. Данак блистателној порти годишње одређени.
2. Плата мени за издржавање моје, моји служитеља и остали по достојинству моме потреба.
3. Плата виши и нижи званичника и служитеља.
4. Издржавање гарнизоног војинства са платом, његовом раном и мундиром.
5. Плата кордонске страже и трошкови на карантине и састанке.
6. Издржавање мезулана и пошта.
7. Издавање на потребе, које сам од части горе навео; и
8. Издавање на друге многостручне потребе, — које ја ни навео нисам, и које се не могу све овди изчислити: то се из самог овог кратког прегледа види, да су ови (правитељствени расходи) значителни.

Рачуни пак, које је финансија Совјету поднела, опредјелително доказују множину расхода правитељствене касе,

као и то, да се исти расходи са приходима, који су до сада у касу правитељствену утицали, застрти не могу, и да је народу овај један талир од данка без предходителног сравнења прихода с расходом, следователно без надлежне обзрителности одпуштен.

Истина овог стања финансијелног тим јаснија бива, кад се опоменемо, да је и пре устава земаљског, кад је расход правитељствене касе, због мањег числа чиновника, много мањи био него је сад, почем су по Уставу толики чиновници постављени бити морали, поред онолики прихода, који су позније обштинама уступљени, а дотле у правитељствену касу утицали, данак с главе на главу по 6 талира узиман, онда кад је народ поред истог данка правитељству и при грађењу правитељствени зданија, и другим потребама кулуком помагао, и тиме издавање новца из правитељствене касе знатно уштеђивао.

По свему овому надам се а и праведно очекујем, да ћеш ти народе Србски! слову Књаза свога следовати, и данак овај, који и онако, у сравненију спрема данака, који се по другим местима узимају, теретан није, расудивши да ти с овим истим данком плаћаш, прво: што си своме цару као подајник његов дати дужан; друго, што се тим искупљујеш од давања десетака и остали спајиски давања; треће, што с овим издржаваш свога Књаза, своје чиновнике и служитеље; а четврто, што се све то на собствене твоје користи чини, драговолно и без роптанија у своје време издавати, како ћу и Ја тим боље моћи, о твојој безбједности, о срећи и напредку твоме промишљавати.

В № 1635,
9 Декемврија 1841.
у Београду.

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ с. р.
(*М. П.*) КЊАЗ СРПСКИ.

Представник књажески и попечитељ инострани дјела, генерал-мајор и кавалер,
Ђорђе Протић с. р.